

اشاره

شیخ صدوق یکی از بزرگ‌ترین روات شیعه به شمار می‌آید که در تمام عمر خود همتی جز جمع آوری روایات اهل‌بیت عصمت و طهارت نداشت و با نگارش کتب مختلف در حوزه روایات از جمله کتاب شریف من لایحضره الفقیه که از کتب اربعه شیعه به شمار می‌رود، خدمتی بزرگ در راه شناساندن معارف اصيل اسلام به جهانیان نموده است. روایات در تطور تاریخی دچار انواع آفات از قبیل فراموشی، تحریف و حتی تخریب و مقابله شده و بسیاری از آنها از بین رفته است اما دائرةالمعارف‌هایی از روایات که ازسوی شیخ صدوق و اقران او تهیه شده میراث روایی شیعه را به بهترین شکل به آیندگان منتقل کرده، با ارزش‌ترین منابع روایی را در خدمت فقها،

دانشمندان و مردم متدین قرار داده است. در گرامی داشت این خدمت ارزشمند، کتب روایی ایشان معرفی می‌گردد.

کتاب التوحید

موضوع کتاب روایاتی از حضرت رسول خدا (ص) و ائمه معصومین(ع) پیرامون توحید و شناخت ذات، صفات، اسما و افعال خداوند متعال و پاداش یکتا پرستان و عرقا، یکتاپرستی و نفی تشبیه، معنای واحد، توحید و موحد، معنای «قل هوَاللهُ احد» اثبات جسم و صورت نداشتن خداوند، روایات درباره دیدن خداوند، قدرت، صفات ذات و صفات افعال، تفسیر «کل شیء هالک إلا وجهه»، تفسیر «و الأرض جمیعاً قبضته» نفی زمان و مکان و حرکت از خداوند کنکاش و بررسی آند، و محابث مفید و مهم کلامی است. این کتاب در شناخت خداوند متعال و معرفی دیدگاه شیعه درباره مباحث توحید، کتابی ارزشمند است. کتاب شامل ۵۸۳ حدیث است که در ۶۷ باب توسط مؤلف تنظیم شده‌اند.

ثواب الأعمال و عقاب الأعمال

شیخ صدوق در کتاب ثواب الأعمال روایات فراوانی را پیرامون بیان اعمال پسندیده و ناپسند پاداش اعمال نیک و مجازات اعمال بد انسان آورده است. همچنین وی در این کتاب روایاتی از ائمه معصومین علیهم السلام درباره اعمال خیری که خداوند بر آن وعده پاداش داده و اعمال زستی که خداوند بر آنها وعده عذاب و عقاب داده آورده است. کتاب ثواب الأعمال مانند دیگر کتاب‌های شیخ صدوق پیوسته مورد توجه علما و فقهای شیعه قرار داشته و از معتبرترین اصول

روایی شیعه به شمار می‌آید. کتاب ثواب الأعمال

شامل ۷۸۸ حدیث است که در ضمن ۳۸۹ عنوان آمده‌اند. کتاب عقاب الأعمال هم شامل ۳۳۱ حدیث است که در ضمن ۱۳۱ عنوان آمده‌اند.

***کتاب من لایحضره الفقیه یکی از ارزشمندترین منابع روایی شیعه**

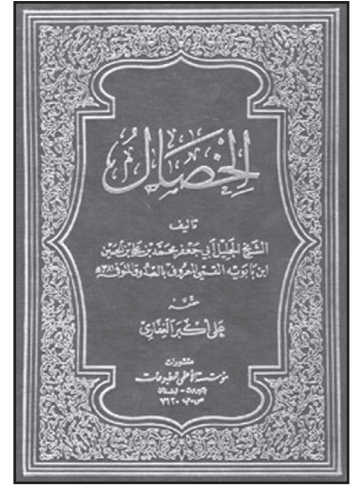
به شمار می‌آید و یکی از چهار کتاب معتبر روایی شیعه است و هر مجتهدی در اجتهاد و استنباط احکام شرعی باید به روایات آن توجه داشته باشد

الخصال

شیخ صدوق در این کتاب روایات فراوانی درباره مسائل اخلاقی و عقیدتی و دیگر موضوعات مورد نیاز جامعه بشری جمع‌آوری کرده است.این کتاب در نوع و سبک خود بی نظیر است و اولین کتابی است که به این سبک به نگارش در آمده است. مؤلف به شکلی زیبا و با توجه به اعداد یک تا هزار، روایات را دسته‌بندی نموده است. کتاب شامل ۱۲۵۵ حدیث است و در ۲۶ باب مجزا تنظیم گردیده. عنوان بندی باب‌ها براساس ارقام است بدین شکل که روایات شامل یک خصلت در یک باب آمده و شامل دو خصلت در بابی و شامل سه خصلت در بابی دیگر و...

صفات الشیعه

روایات ائمه(ع) درباره صفات و ویژگی‌های شیعه و اینکه شیعیان محمد و آل محمد(ص) چه خصوصیت‌هایی را باید دارا باشند تا شیعیان حقیقی

آن بزرگواران باشند، موضوع این کتاب است. کتاب که شامل ۷۱ حدیث است. از زمان نگارش تا کنون مورد توجه علما و فقهای شیعه قرار داشته و در بسیاری از مجموعه‌های روایی بر آن استناد شده است.

به اسارت نیروهای عراقی درآیند و سال‌هایی از عمر خویش را در اردوگاه‌های عراق سپری کنند. آمار دقیقی از تعداد اسرای روحانی در اردوگاه‌های عراق وجود ندارد، اما به گفتهٔ آزاده علی محمد احدطجری، روحانیان شناخته‌شده اسیر، حدود ۲۱۰ نفر برآورد می‌شوند.

خسور روحانیون در محیط و شرایط جدید، نقش‌های جدیدی را هم بر دوش آنها نهاد. این نقش‌ها را در دوران اسارت می‌توان به نقش‌های عام و خاص تقسیم‌بندی کرد.

نقش عام
بیان احکام شرعی
وظیفه پاسخ‌گویی به مسائل و تکالیف و احکام فردی مورد نیاز یک رزمنده در دوران اسارت اولین نقش عمومی روحانیان بوده است. در اولین ساعات اسارت، اولین سؤال بیشتر اسرای مقید به انجام تکالیف دینی این بود: چطور می‌توان نماز خواند،

روحانیان ایران‌زمین خاصه در دوپست سال اخیر، در بیشتر حرکت‌ها و نهضت‌های مردمی در جهت مقابله با استبداد، استمرار و استثمار نقش ایفا کرده‌اند، اقدام مبارزی شیرازی در صدور فتوای تحریم تنباکو در اعتراض به واگذاری امتیاز دخانیات ایران به مدت پنجاه سال به انگلیسی‌ها، حرکت میرزا کوچک‌خان در رهبری جنبش جنگل در اعتراض به نقض تمامیت ارضی و استقلال ایران ازسوی بیگانگان، قیام آزادی‌خواهانه شیخ محمد خیابانی در تبریز به‌منظور تداوم و نجات نهضت مشروطه، نقش سید ابوالقاسم کاشانی در نهضت ملی شدن صنعت نفت و مبارزات شهید سید حسن مدرس علیه رضاخان پهلوی ازجمله این نقش‌آفرینی‌هاست.

تأثیر حضور روحانیت

مهم‌ترین تأثیر حضور روحانیت در حرکت‌های مردمی، نقش برجسته امام‌خمینی در به ثمر رساندن انقلاب اسلامی است. این حضور با نقش‌آفرینی علما و روحانیون مبارزی چون آیات شهید سید محمدرضا سعیدی، حسین غفاری، مرتضی مطهری، محمد متقح، محمدجواد باهنر، سید محمد بهشتی، اسدالله ماضی، عطاءالله اشرفی اصفهانی، محمد صدوقی، سید محمدعلی قاضی طباطبائی و سید عبدالحسین دستغیب، در دوران پیش و پس از پیروزی انقلاب اسلامی تثبیت شد. شهیدان مهدی شاه‌آبادی، فضل‌الله محلاتی، عبدالله میمنی، و ائمه جمعه ازجمله آنها غلامحسین جمی امام‌جمعه آبادان، سید ابوالحسن نوری امام‌جمعه شهرشهر، سید محمدعلی موسوی جزایری امام‌جمعه اهواز، و... با حضور خود در جبهه‌ها و شهرها به نقش اثرگذار خود همت گماردند.

تهاجم همه‌جانبه ارتش یعنی عراق، از سه جبهه شمالی، میانی و جنوبی به ایران، نیازمند مقاومت و دفاعی همه‌جانبه و عقب‌انراستن متجاوزان و نیروهای مسلح هرکس براساس وظایف خود، به برنامه‌ریزی، تصمیم‌گیری و اقدام درخصوص شیوه‌های مقابله با این تهاجم همت گماردند. دراین‌میان، روحانیون در هشت سال دفاع مقدس، علاوهبر تشویق مردم به حضور در جبهه و بسیج آنها، خود را حضور در جبهه‌ها به تقویت روحیه رزمندگان، پاسخ به مسائل شرعی مربوط به لباس طبلگی، به جبهه اعزام شدند و با حضور در خطوط مقدم جبهه هم‌پای جبهه سایر اقدشار به جهاد پرداختند. استمرار حضور طلاب و روحانیون در جنگ تحمیلی عراق علیه ایران دیگر شد گروهی از آنان به درجه رفیع شهادت برسند و افرادی دیگر

حوزه دوره سوم – ۶۹۷

شیخ صدوق و احیاء روایات شیعی

ضمن ۴۳ باب تنظیم شده‌اند.

معانی الأخبار

معانی الأخبار مانند دیگر کتاب‌های شیخ صدوق، پیوسته مورد توجه علما و فقهای شیعه قرار داشته و از معتبرترین اصول روایی شیعه

***دائرةالمعارف‌هایی از روایات که ازسوی شیخ صدوق و اقران او تهیه شده میراث روایی شیعه را به بهترین شکل به آیندگان منتقل کرده، با ارزش‌ترین منابع روایی را در خدمت فقها، دانشمندان و مردم متدین قرار داده است**

به شمار می‌آید و روایات آن در بسیاری از مجموعه‌های بزرگ روایی شیعه مانند:» کتب

کتابی ارزشمند و مفید می‌باشد. شیخ صدوق با جمع‌آوری سخنان و بحث‌های امام رضا علیه‌السلام با دیگر دانشمندان آن دوران بسیاری از مباحث مهم اسلامی را مطرح کرده است. **فضائل الشیعه**

شیخ صدوق در این کتاب مجموعه روایاتی از ائمه علیهم السلام درباره مقام و منزلت شیعیان محمد و آل محمد صلوات‌الله علیهم می‌آورد و اینکه آنان تنها راهبان راه حق و پیروان حقیقی حضرت رسول خدا صلی‌الله علیه و آله و سلم می‌باشند. در مجموع این کتاب مجموعه روایاتی اخلاقی و عقیدتی می‌باشد. این کتاب که شامل ۴۵ حدیث است، برای شناخت مقام و منزلت اهل‌بیت و طهارت و شیعیان و پیروان آنان کتابی عست ارزشمند قابل توجه است و خواننده با مطالعه آن به جایگاه شیعه در اسلام و نزد حضرت رسول خدا (ص) پی می‌برد.

کمال الدین و تمام النعمه

کتاب کمال الدین از قدیمی‌ترین و معتبرترین منابع روایی شیعه درباره امام زمان (عج) می‌باشد. شیخ صدوق در این کتاب بسیاری از مباحث اعتقادی شیعه را درباره آن حضرت بیان فرموده است. وی در این کتاب مثال‌های فراوانی از غیبت پیامبران الهی آورده و به بررسی کامل مسئله امامت حضرت مهدی (عج) و تولد ایشان و روایات پیامبر و ائمه(ع) درباره ظهور آن حضرت و کسانی که به خدمت آن حضرت رسیده‌اند و شرایط دوران ظهور ایشان پرداخته است.

مصادقة الإخوان

کتاب حاضر مجموعه روایاتی است که از حضرت رسول خدا (ص) و ائمه معصومین(ع) روایت شده و درباره رابطه میان افراد مؤمن با یکدیگر و حقوقی که برادران دینی بر هم دارند می‌باشد و برای شناخت حقوق برادران دینی بر یکدیگر، کتابی بس ارزشمند و قابل توجه است و با توجه به روایات اهل‌بیت رسول خدا که تنها راه شناخت معارف و احکام اسلامی می‌باشند نگاشته شده است. کتاب، شامل ۱۲۵ حدیث است که در

گرفته است و پیوسته در مجموعه‌های بزرگ و کوچک روایی بر آن استناد نموده و از آن روایت نقل کرده‌اند. شیخ صدوق این کتاب را به درخواست یکی از سادات بزرگوار شهر بلخ به نام شریف الدین ابو عبدالله محمد بن حسین معروف به نعمت نگاشته است. شیخ صدوق نیز با پذیرفتن این درخواست می‌فرمایند من در این کتاب بنا ندارم تا هر چه روایت شده را نقل نمایم بلکه فقط آن روایاتی را نقل می‌کنم که آنها را صحیح و معتبر می‌دانم و به آن فتوا می‌دهم و عقیده دارم که میان من و خداوند حجت است. شیخ صدوق در مقدمه کتاب می‌فرماید من روایات این کتاب را از اصول معتبر و مشهور روایی شیعه گرفته‌ام مانند: کتاب حریز بن عبدالله سجستانی، کتاب عیبه‌الله بن علی حلبی، کتاب‌های علی بن مهزیار

اهوازی، کتاب‌های حسین بن سعید، نوادر احمد بن محمد بن عیسی و بسیاری دیگر از اصول اولیه و منابع معتبر روایی. شیخ صدوق در این کتاب حدود ۶ هزار روایت نقل کرده است که عموماً در باره محابث فقهی و احکام شرعی است. بر کتاب «من لا یحضر» شرح‌های فراوانی نیز نگاشته شده که در شرح روایات کتاب و بررسی آنهاست.

الامالی

در اواخر قرن سوم هجری شیوه‌ای در میان دانشمندان اسلامی ظهور کرد که آن را فن امالی نامیدند. امالی جمع املا است و آن اینگونه است که یکی از اساتید و دانشمندان بزرگ در انجمنی، مطالبی را ایراد می‌کرد و دیگران سخنان او را نوشته و جمع‌آوری می‌کردند تا به صورت کتابی می‌شد و آن را امالی می‌خواندند. از فقهای بزرگ شیعه آثار گران بهایی به این شکل به یادگار مانده که امالی شیخ صدوق از آن جمله است و اثری بس نفیس و ارزشمند می‌باشد. کتاب امالی از جلسه‌های متعددی که شیخ صدوق هفته‌ای در روز و روزهای سه شنبه و جمعه از ۱۸ رجب سال ۴۶۷ هجری تا روز ۱۱ شعبان سال ۳۶۸ هجری در مشهد مقدس املا فرموده و شاگردان ایشان نوشته‌اند تشکیل شده است. متن این کتاب همان متن احادیث است که با سلسله سند آورده شده. در این کتاب تبحر شیخ صدوق در جمع و حفظ احادیث فریقین شیعه و سنی به خوبی آشکار است. شیخ صدوق از هفتاد و یک به استناد شیعه و سنی استفاده حدیث کرده و روایات آنها را با سلسله سندها در کتاب خصال خود آورده است.

درحال جهاد و مبارزه بودند، گرچه رزمندگان از فاصله‌ای دور با دشمن در نبرد بودند و اسرا در فاصله‌ای نزدیک.

تقویت معنویت و اخلاق
بیان آیات و احادیث مرتبط با موضوع اخلاق و معنویت برای اسرا ازجمله اقداماتی بود که به تعالی اخلاق و معنویت در میان اسرا کمک می‌کرد. به عنوان مثال به نقل یکی از آزادگان «آقای ابوترابی‌فرد پیشنهاد کردند نیم ساعت قبل از غروب آفتاب، همه بجهه‌ها وضو بگیرند، رو به قبله بنشینند و سکوت کنند. در این سکوت، به‌مور زمان، زمزمه گریه‌ها بلند می‌شد. این همان معنویت‌افزایی بود که سلاح بُرندهای در برابر سختی‌های دوران اسارت بود. برنامه‌ریزی برای قرائت دهاهای نذیه، شغایینه، کمیل و... و برگزاری برنامه‌های مذهبی و تشکیل کلاس‌های آموزش قرآن و نهج‌البلاغه از دیگر ابزارهای تقویت معنویت بود.»

توسل به اهل‌بیت(ع)

روحانیون در تلاش بودند تا با انطباق زندگی با راه اهل‌بیت(ع)، روحیه ایمان و مقاومت در اسرا را تقویت کنند. در کنار ترسیم آینده روشن، کنترل و نظارت بر این اقدامات از دیگر وظایف روحانیت بود. این نظارت از سه راه حاصل می‌شد.

جلوگیری از انحرافات فکری در مسائل مذهبی و معنوی در دوران اسارت

به گفته یکی از آزادگان در اردوگاه آنان «میانگین سنی آزادگان بین ۱۵ تا ۱۸ سال بود. این طیف در سایه رهبری و هدایت روحانیت، طور ذی‌رنگی کردند که حتی یک انشعاب و انحراف فکری در میان اسرا پیدا نشد. روحانیون نگهبان خط فکری اسرا در دوران اسارت بودند.»

تقویت بنیه علمی اسرا در دوران اسارت
اولین اقدام، آموزش قرائت صحیح حمد و سوره نماز، وضو، غسل و احکام اولیه بود؛ چون بسیاری از اسرا با سنین کم به جبهه آمده بودند و شاید اطلاعات کافی درباره این مسائل نداشتند. اقدام دوم آموزش قرآن و نهج‌البلاغه بود.

روشنگری و تجزیه و تحلیل مسائل سیاسی
تغییر و تحولات در ایران همچون خلغ بنی‌صدر از ریاست جمهوری، شهادت شهیدان رجایی و باهنر، شهادت شهدای هفتم تیر، پذیرش قطعنامه ۵۹۸، رحلت امام‌خمینی، رهبری حضرت آیت‌الله‌خامنه‌ای، از هم با آبیوتابی که بعضی‌ها به آن می‌دادند، نیازمند روشنگری افرادی آگاه به مسائل بود و این مهم به‌خوبی ازسوی روحانیون صورت می‌گرفت. در اجرای نام و تمام اینن برنامه‌ها ازسوی روحانیت، نمی‌توان از نقش‌آفرینی ویژه مرحوم جحت‌الاسلام سید علی‌اکبر ابوترابی فرد چشم پوشید. تأکید نامهای بر حفظ سلامت جسم و روح اسرا، حفظ روحیه آنها و ملامت نسبت به کسانی که از شرایط خسته شده‌اند، برگزاری کلاس‌های مختلف و انجام فعالیت‌های متنوع ورزشی، اتخاذ مشی معتدل متناسب با شرایط نیروهای عراقی و مانند آن از هدایت‌اشان ناشی می‌شود که در زندگی با امام راحل در نجف و معاشرت با بزرگان در زندان‌های زمان طاغوت تجربه کرده بودند. از دیگر روحانین شاخص دوران اسارت می‌توان به حجج اسلام علی‌اکبر صالح‌آبادی، محمدحسن جمشیدی، علی‌محمد احدطجری، غلامعلی قاسمی، عیسی نریمینی، علیرضا باطنی و محمدحسن صوفی اشاره کرد.

جمهوری اسلامی

استاد خوش بیان حوزه

تولد و تحصیل

امروز بیست و هفتم مردادماه سالروز درگذشت آیت‌الله قدرت‌الله وجدانی فخر از مدرسان بنام حوزه علمیه قم در دوره معاصر و از شاگردان امام خمینی است. وی در سال ۱۳۱۲ش در روستای چهیزدان در شهر سراب به دنیا آمد. او برای تحصیل دروس حوزوی، ابتدا به روستای اسب‌فروشان رفت و در آنجا، ادبیات عرب را نزد شیخ عبدالعلی و شیخ یوسف، از مدرسان آن روستا فراگرفت. سپس به شهر سراب رفت و در آن شهر، مقدمات را پیش شیخ عبدالله حقی و شیخ حسین محدثی خواند. آنگاه راهی تبریز شد و در حوزه علمیه آن شهر، بخشی از دروس سطح را نزد استادان آن حوزه فراگرفت. درباره استادان او در تبریز گزارشی در دست نیست.

او پس از طی بخشی از دروس سطح حوزه، به قم رفت و در حوزه علمیه آنجا، سطح را نزد آیات سیدشهاب‌الدین نجفی مرعشی و سیدمحمدباقر سلطانی طباطبائی، شیخ محمد صدوقی یزدی و میرزا محمد مجاهدی تبریزی تکمیل کرد. در یکی از منابع از حضور وجدانی‌فخر در درس اسفار، منطق و حکمت امام خمینی و سیدمحمدحسین طباطبائی سخن رفته است ولی درباره سال‌های حضور او در درس‌های فلسفه امام خمینی گزارشی دقیقی وجود ندارد. می‌توان احتمال داد که وی در سال‌های پایانی تدریس امام خمینی و احتمالاً در سال‌های ۱۳۲۷–۱۳۲۸ش در درس‌های فلسفه امام خمینی شرکت می‌کرد.

او سپس در حلقه درس خارج فقه و اصول آیات سیدمحمد حجت کوه‌کمری، سیدحسین طباطبائی بروجردی، شیخ عبدالنبی عراقی، امام خمینی، سیدمحمد محقق داماد، سیدصادق روحانی و شیخ محمدعلی ارaki، سیدکاظم شرعتمداری و سیدشهاب‌الدین مرعشی نجفی وارد شد. درباره حضور او در درس‌های خارج فقه و اصول امام خمینی هم گزارش دقیقی در دست نیست اما می‌توان گفت که در دهه ۱۳۳۰ش و آغازین سال‌های دهه ۱۳۴۰ش و پیش از تبعید امام خمینی به خارج از کشور، در درس‌های ایشان در مساجد محمديه، سلامسی و اعظم قم حضور می‌یافت. وی آیات از شیخ عبدالنبی عراقی، سیدشهاب‌الدین مرعشی نجفی و سیدابوالقاسم کاشانی اجازه اجتهاد و از سیدمحسن حکیم، سیدابوالقاسم خویی و سیدمحمد‌رضا گلپایگانی اجازه روایت دریافت کرد.

تدریس

وجدانی‌فخر یکی از مدرسان باسابقه حوزه علمیه قم بود و چهل سال کتاب‌های حوزه از مبادی علم العربیه تا درس‌هایی چون شرح منظومه در منطق و فلسفه، شرح لمعه، رسایل و کفایه در علم اصول، تجرید الاعتقاد در علم کلام، درس خارج فضا و دیگر دروس رسمی حوزه را به صورت عمومی و خصوصی تدریس کرد. یکی از درس‌هایی که او تدریس می‌کرد، شرح لمعه بود. وی به بیماری صعب‌العلاجی مبتلا شده بود و عهد کرد در صورت بهبودی تا پایان عمرش آن کتاب را تدریس کند. پس از بهبودی به این نذر خود عمل کرد و تا آخرین روزهای عمرش آن کتاب را تدریس نمود و در مواردی هفتصد نفر از طلاب در درس او حضور می‌یافتند.

وجدانی‌فخر در نامه‌ای به یکی از شاگردانش، فهرستی از تدریس‌هایش همراه با دفعات تدریس آن را ارائه کرده است که نشان از اهتمام او به امر تدریس داشت: ده دوره تدریس کتاب رسایل، نه دوره تدریس کتاب مکاسب در مسجد اعظم، بیست و دو دوره تدریس شرح لمعه، پنج دوره تدریس کفایه‌الاصول در مسجد اعظم قم علاوه بر آن، پنج دوره شرح منظومه در حرم حضرت معصومه(س) تدریس کرده است. برخی از طلاب خارجی ازجمله طالب تدریک‌های در درس‌های او شرکت می‌کردند و وی در نامه‌ای به حشمت‌الواعظین قمی، از حضور امام جماعت ترک‌تبار مسجد اهل‌البیت لاهه هلند در درس خود سخن گفته است. وی سپس به تدریس درس خارج فقه در حوزه علمیه قم پرداخت.

فعالیت سیاسی اجتماعی

وجدانی‌فخر در جریان نهضت اسلامی بارها همراه با مدرسان حوزه علمیه قم اعلامیه‌هایی را علیه حکومت پهلوی امضا کرد و نام او در برخی از اعلامیه‌های مدرسان حوزه علمیه قم دیده می‌شود. پس از پیروزی انقلاب اسلامی، نماز جمعه را در شهرستان شستر برگزار کرد. در دوران دفاع مقدس نیز بارها درس را تعطیل کرد و عازم جبهه‌ها شد و در مناطق عملیاتی مختلفی همچون دشت‌عباس، ایلام، شلمچه، فاو و خرمشهر حاضر شد.

او تا آخرین روزهای عمر خویش به تبلیغ دین پرداخت و بارها برای تبلیغ به شهرهای مختلف در داخل و خارج کشور رفت. از آن جمله می‌توان به سفرهای تبلیغی او به کشورهای ترکیه، آلمان، هلند و بلژیک اشاره کرد.

تألیفات

الایضاح فی الطلاق و النکاح ازجمله کتاب‌هایی است که توسط شاگردان وجدانی‌فخر از درس‌های او تقریر و منتشر شده است. همچنین سدها نوار از جلسات تدریس او در حوزه‌های علمیه به یادگار مانده است.

از دیگر آثار او می‌توان تقریرات درس خارج فقه و اصول آیت‌الله شیخ عبدالنبی عراقی، الجواهر الفخریه فی شرح اللمعة و الزُوَضة الهیه، وظایف المکلفین (در اصول و فروع دین)، الايضاح فی النکاح و الطلاق)، رساله فی قاعده لاضرر، الانوار المنطقیه، رساله عمليه، آداب معاشرت در اسلام، اجتهاد در اسلام و کار و کوشش را نام برد.

درگذشت

آیت‌الله قدرت‌الله وجدانی‌فخر در ۲۷ مرداد ۱۳۷۵ در شهر قم درگذشت و پیکرش پس از اقامه نماز توسط آیت‌الله میرزا علی‌اکبر مشکینی، در حرم حضرت فاطمه معصومه(س) به خاک سپرده شد.